

Yleislääketieteen ydinarvot ja periaatteet

Yleislääketiede on lääketieteen erikoisala, jolla on osaamisen karttumista tukeva koulutusohjelma ja vankka tieteellinen perusta. Yleislääketieteelle ominaista on potilaskeskeisyys ja kokonaisvaltainen lähestymistapa. Kliinisen työn kulmakivenä on potilas-lääkärisuhde ja sen jatkuvuus.

Sitoudumme noudattamaan kliinisessä työssämme ja terveydenhuollon kehittämisessä seuraavia pohjoismaisia yleislääketieteen ydinarvoja ja periaatteita:

- 1** Edistämme potilas-lääkärisuhteen jatkuvuutta.

Potilas-lääkärisuhteen jatkuvuus on yhteydessä parempaan hoidon laatuun ja pienempiin terveydenhuollon kustannuksiin. Toimiva potilas-lääkärisuhde perustuu potilaan tuntemiseen ja luottamukseen. Luottamus ei synny itsestään, vaan se ansaitaan ajan myötä pitkäaikaisessa potilas-lääkärisuhteessa, ja sen hyödyt ovat kiistattomat.
- 2** Pyrimme oikea-aikaiseen diagnostiikkaan ja välttämään tarpeetonta testaamista ja hoitoa. Terveyden edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy on osa päivittäistä työtämme.

Oikea-aikainen diagnoosi ja hoito vähentävät hoidon kustannuksia ja parantavat hoitotulosta. Yli diagnostiikka ja -hoito eivät edistä potilaiden terveyttä. Ne vähentävät muiden potilaiden mahdollisuuksia tarpeenmukaisiin tutkimuksiin ja hoitoon.

Edistämme potilaidemme terveyttä ja ennaltaehkäisemme sairauksia kulkemalla pitkäjänteisesti potilaidemme rinnalla. Autamme potilaitamme oman tilanteensa ymmärtämisessä sekä osallisuuden lisäämisessä ja toimijuuden kasvattamisessa hyvinvointiin tähtäävissä muutoksissa.
- 3** Asetamme etusijalle eniten terveydenhuollon palveluita tarvitsevat.

Pyrimme edistämään terveyspalveluiden oikeudenmukaista jakautumista. Kohdistamme eniten hoitoa, tukea ja aikaa niiden potilaiden kohtaamiseen, joiden hoidon ja tuen tarpeet ovat suurimmat. Kärsvivän ihmisen ahdistuneisuus ja huoli ansaitsevat tulla lievitettyiksi oirekuvasta riippumatta.
- 4** Yhdistämme työssämme potilaskeskeisyyden, hyvän vuorovaikutuksen, potilaan toimintaympäristön tuntemuksen ja parhaan tieteellisen näytön.

Haluamme tuntea potilaamme ihmisinä, emme vain heidän sairauksiaan. Tämä on erikoisalamme perusolemus. Tunteaksemme potilaamme ihmisinä, asetumme hoitosuhteeseen kuuntelemalla ja osoittamalla kiinnostusta heidän elämänsä historiaansa, elämäntilannettaan, tarinoitaan, huoliaan, odotuksiaan, toiveitaan ja uskomuksiaan kohtaan. Tämä auttaa meitä ymmärtämään syvällisemmin oireilun ja sairastumisen syitä, jolloin voimme paremmin auttaa potilaitamme. Edistämme potilaidemme kykyä hyödyntää sekä yksilöllisiä että yhteisön voimavaroja. Kiinnitämme huomiota myös omaan jaksamiseemme turvataksemme hyvinvointimme ja toimintakykymme toisten auttajina.
- 5** Sitoudumme koulutukseen, tutkimukseen ja laadun kehittämiseen.

Yleislääketieteen erikoislääkäreinä olemme keskeisessä roolissa lääketieteen perusopiskelijoiden, erikoistuvien lääkäreiden ja erikoislääkäreiden kouluttamisessa sekä yliopistossa että terveyspalvelujärjestelmässä. Toteutamme ja edistämme yleislääketieteen tutkimustyötä auttaaksemme potilaitamme ja kehittyäksemme yhä taitavammiksi lääkäreiksi. Korostamme, että uusin tieteellinen tietämys on aina yhdistettävä ja suhteutettava potilaan yksilöllisiin tarpeisiin, yhteiskunnallisesti kestävällä tavalla.
- 6** Tunnistamme sosiaalisen kuormituksen, puutteenalaisuuden ja traumaattisten kokemusten lisäävän sairastumisalttiutta ja tuomme tämän esille yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Ihmisarvon kunnioitus on edellytys paranemiselle ja toipumiselle. Tunnistamme monien tekijöiden, kuten lapsuuden kokemusten, asumisolosuhteiden, iän, sukupuolen, etnisen taustan, perheen tulojen, työttömyyden, yhteisön rakenteiden ja terveyspalveluiden saavutettavuuden vaikuttavan terveyserojen syntymiseen. Velvollisuutemme on tuoda äänemme kuuluville väestön sairastumisen riskiä lisäävistä, sairauden tilaa pahentavista, terveydellistä epätasa-arvoa aiheuttavista ja terveydenhuollon saavutettavuutta vaikeuttavista tekijöistä.
- 7** Toimimme hyvässä yhteistyössä muiden erikoisalojen, ammattiryhmien ja tieteenalojen kanssa, pitäen samalla huolta asianmukaisesta työnjaosta, vastuista ja velvollisuuksista.

Toimimme potilaidemme diagnostiikan ja hoidon koordinoinnin keskiössä terveydenhuollossa. Hyvin toimiva yhteistyö terveydenhuollon ammattilaisten välillä auttaa potilaitamme saavuttamaan parhaan mahdollisen terveyshyödyn. Osallistumme aktiivisesti terveydenhuollon toimintamallien ja yhteistyön kehittämiseen. Puolustamme terveydenhuollon kehittämisessä tasa-arvoisuutta ja lääketieteen eettisiä ja humaaneja arvoja pitkäaikaisiin potilassuhteisiimme nojaten.